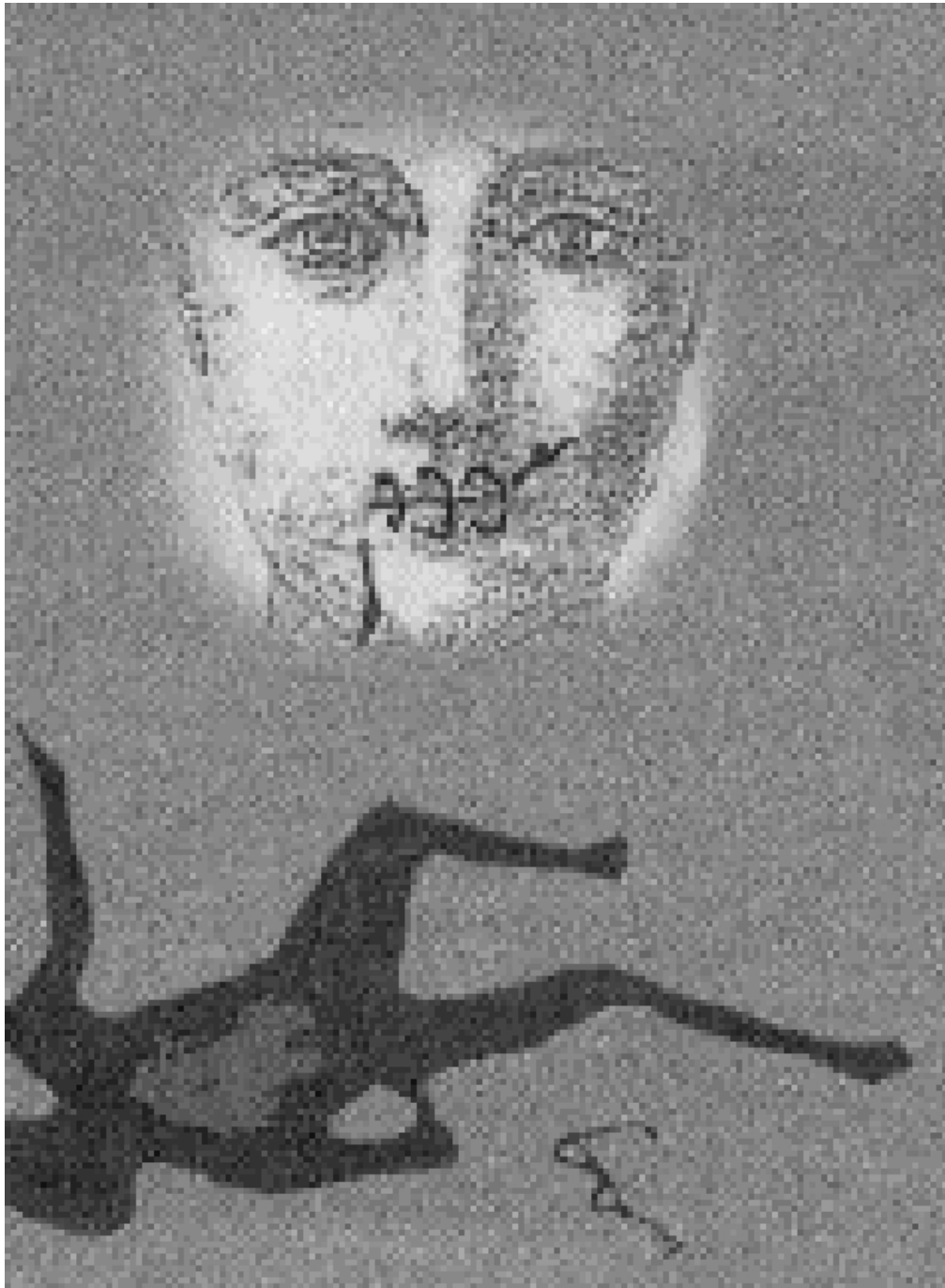

LA TORTURA

el butlletí
de l'ACO de Catalunya i les Illes Balears

Orientacions i objectius

- [03] **Tocs d'atenció**
» Comitè permanent

Llegir l'Evangeli avui

- [04] **La precarietat de mitjans en l'Església com a possibilitat d'acció** » Josep Maria Romaguera

Vida del Moviment

- [05] **RdV: Desequilibrios que provocan precariedades** » Grupo Riera de Cornellà
[07] **Resum de Comptes 2006**
» Enric Blasi
[08] **II Intercambio de grupos jóvenes de ACO** » Marta Candial
[10] **Jesús transforma les situacions precàries. Recés gener 2007**
» Enric Blasi

- [11] **Vèncer la precarietat amb la unió dels veïns**

» Leonard Ramírez

- [12] **La Buena Noticia es que Dios salva en la debilidad y la pobreza**

» Marisa Bistué

- [13] **Una crida, un projecte, un compromís. Trobada de Responsables** » Albert Marín

Lluita Obrera

- [14] **Por la memoria histórica de la clase obrera** » Manolita Olmo y Jaume Ribas

- [15] **Ha nascut a Viena la CSI, la Confederació Sindical Internacional** » Alfons Collado

El món tal com és

- [16] **Des de Rússia amb amor**
» Enric Mateu

Parlem amb

- [17] **Salvador Clarós: ciutadà i militant** » Ton Clapés

Col·laboracions

- [19] **Testimoni sobre el compromís sindical a la jornada de pastoral obrera de Catalunya 2007**

» Inma Romeo Mallafré

- [21] **Medalla i defunció de Ramon Puiggròs** » Enric Mateu

- [22] **En record d'en Josep Maria Huertas** » Grup Poblenou II-Zona Besòs

- [23] **Carta des del Brasil**

sumari

Presentació

Us lliurem un nou butlletí del nostre moviment. El temps avança sense pressa però sense pausa, i quan encara semblen ressonar les campanes que ens anunciaven el naixement de Jesús i el canvi d'any, ja arriba l'hora de reviu la seva passió, mort i resurrecció.

En aquest número que teniu a les mans, entre moltes altres coses, cal destacar l'entrevista que hem realitzat a Salvador Clarós, militant polifacètic i prou conegut, que ens acostarà la seva opinió sobre els temes d'actualitat en el món del tre-

ball, polítiques d'habitatge, i altres qüestions relacionades amb el dia a dia de la classe treballadora.

Atenció a part mereix el dossier que us presentem, monogràfic sobre la tortura, que ens acosta a una realitat que ens pot semblar llunyana per la manca d'experiències pròpies, però que es troba molt a prop de les nostres vides. De fet, sempre tendim a relacionar la tortura amb altres èpoques o amb Estats llunyans on imperen dictadures militars, però desco-

brim que molt a prop de casa nostra la tortura existeix, es permet i es fomenta, tot i que també s'hi lluita en contra. En aquest sentit, la difusió de la tasca que duu a terme l'ACAT (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura) és una autèntica llavor en terra fèrtil, ja que col·laborar amb aquesta organització és a l'abast de qualsevol de nosaltres.

Gaudiu, doncs, d'aquestes pàgines i que el missatge del Crist ressuscitat us ajudi a encarar l'últim trimestre del curs de la millor manera.

Revista trimestral de l'ACO de Catalunya i les Illes Balears
c/Rivadeneyra, 6 8è 08002 BARCELONA

tel. 93 412 48 88 fax 93 318 81 87 acocat@arrakis.es www.treballadors.org/aco

Equip de redacció» Albert Marín, Enric Mateu, Josep Pascual, Cèlia Santiago, Ton Clapés, Núria Cellalbo i Jordi Joan Aymerich.

Impressió» Papers 99, S.C.C.L.

Disseny i maquetació» Jordi Bertran Cequiel

el butlletí

Tocs d'atenció

COMITÈ PERMANENT

>La Revisió de Vida Col·lectiva, plantejada a partir de la prioritat del curs, és un mitjà per treballar en els grups i en les zones: per qüestionar-nos on som, què fem, en què hauríem d'avançar a nivell personal i col·lectiu; per revisar, des de la nostra fe en Jesús ressuscitat, on posem l'accent per fer possible la nostra implicació en les situacions precàries.

A través de la revisió de vida, de la pregària personal, en el grup i en comunitat, anem descobrint la crida que el Senyor ens fa a estar més atents i ser més sensibles a les precarietats dels altres, i com ens hi anem implicant des de la situació i possibilitats de cadascú i de cada moment de la vida.

Reptes que a l'ACO, ens plantejem com a moviment d'Església especialitzat en el mon obrer:

- A quins llocs i realitats arribem els militants.

- Com som una veu d'església en aquest món obrer cada vegada més complex, que provoca que molts homes i dones pateixin situacions precàries.

>A la Jornada de Responsables d'enguany (4 març), reflexionàvem sobre com n'és d'important la tasca de responsable dins el moviment.

A la presentació de la Jornada, dèiem: perquè l'ACO pugui fer una tasca evangelitzadora enmig de la classe obrera i l'església, cal que sempre hi hagi militants que de manera especial dediquin un temps dins el moviment, com a responsables de grup, de zona, d'una comissió, o ser president o presidenta.

Tots sabem la dificultat en què ens trobem contínuament per poder fer relleus de les diferents responsabilitats en el si del Moviment. Deixem-nos interpel·lar a través de la revisió de vida i de l'evangeli per descobrir quina és la crida que Déu ens fa avui a cadascú.

>La Setmana Santa, un espai de trobada i celebració molt especial a l'ACO, aquest any té com a lema de fons: "Jesús: La resposta de Déu a la precarietat humana".

Descobrim signes de mort, però també de resurrecció en totes les situacions precàries que vivim, o que tenim a prop. Visquem amb joia la Pasqua. Deixem-nos acompanyar per Jesús, celebrant el triomf de la vida sobre la mort. Que per a tots nosaltres sigui motiu d'esperança i d'engrescament en el compromís de cada dia. Bona Pasqua!

>El grup de treball per a l'organització de l'Assemblea del MMTC (maig 2008) està en marxa. El grup es reuneix periòdicament per lligar tot el que calgui per a aquest esdeveniment, oferint una organització que faci gaudir la trobada als qui vindran i a nosaltres mateixos, que faci conèixer aquest moviment mundial i l'ACO a la nostra societat, que ens ajudi a descobrir i viure la dimensió internacional del moviment i estendre'l a les comunitats cristianes.

“De plata i d’or no en tinc, però el que tinc, t’ho dono” (Ac 3,1-10)
**La precarietat de mitjans en
 l’Església com a possibilitat d’acció**

JOSEP MARIA ROMAGUERA
 CONSILIARI DE LA JOC

“Ens impliquem en situacions precàries”, diu el lema de la prioritat del curs. El que no diu, però ho experimentem, és que quan ens hi impliquem, ho solem fer amb precarietat de mitjans (i, potser també, des de la limitació personal).

Agafant la llibreta de RdV de l’ACO, entre molts altres fets, hi trobo un fet presentat per ser revisat. Qui el presenta està compromès en un centre d’acollida de persones immigrades de la seva ciutat. Se sent qüestionat, en tant que forma part dels responsables del Centre, per la precarietat amb què es desenvolupen les activitats: el voluntariat és inestable, els recursos materials són escassos, el suport de l’Administració és feble... Tot això s’ajunta a la precarietat que viuen la major part de les persones que utilitzen el Centre com a mitjà d’integració, d’aprenentatge de llengües, etc.

Llegim Ac 3,1-10: l’acció dels apòstols davant d’una situació precària

És una història explicada amb claredat. Hi ha uns personatges i una situació concreta molt precària. Hi ha una acció. I unes conseqüències.

(Fora del discurs de Pere del capítol anterior (Ac 2,14ss), aquesta és la primera acció dels apòstols després d’haver rebut l’Esperit Sant. Just abans d’aquest relat hi ha un resum de la vida de la primera comunitat, on es diu que els “prodigis i senyals” acompanyen

l’anunci de l’evangeli (Ac 2,42-43). Ara comença l’acció la qual no serà ben compresa si no es continua llegint el llibre per veure-hi les conseqüències i el conjunt de l’acció apostòlica.)

Per contemplar aquesta escena proposo de fixar-nos en els personatges. Les seves vides ens parlaran de la situació. I ens parlaran de nosaltres. Al final proposo pistes de reflexió (no desenvolupo més l’estudi d’evangeli per manca d’espai).

Pere i Joan

Són apòstols. Ja els coneixem dels llibres dels Evangelis. També han estat presentats en aquest llibre junt amb els altres companys, constituïts en testimonis de Jesucrist “fins a l’extrem de la terra” (Ac 1,8).

Pere i Joan van a la pregària amb el poble. Són del poble. Però “fixen els ulls” en aquell home exclòs del poble. S’aturen davant del qui no pot caminar.

(Cal tenir en compte que ens trobem a la porta per la qual només podien entrar els jueus; fora hi havia els coixos i els cecs, exclosos de l’assemblea d’Israel reunida per al culte a Déu (2Sa 5,8).)

A l’home que els demana caritat li demanen que els respongui mirant-los. Així es reconeixeran mútuament. Així quedaran compromesos. No volen que aquell home continuï exclòs. La mirada recíproca humanitza aquells que es miren. I els comprometen.

Un altre fet humanitzador: parlen amb l’home. Reconeixen

aquell home com a interlocutor. I li expressen la pròpia precarietat, diferent de la seva: “no tenen plata ni or”. Però també li donen la Bona Nova: tenen un gran tresor, Jesucrist, el qui et pot fer que s’aixequi –el verb utilitzat per dir “aixeca’t” és el mateix que s’utilitza per parlar de la resurrecció de Jesús– i camini –surti de l’exclusió–, el qui pot fer que no hagi d’humiliar-se més demanant caritat.

Donen la Bona Nova i actuen: immediatament li donen la mà i l’aixequen. La paraula dels apòstols és una paraula compromesa. Tan compromesa que no entren al temple si no és amb aquell home.

L’acció és evangelitzadora. Els versets que vénen a continuació ho posen de manifest: Ac 3,11ss. En aquests versets hi trobem les conseqüències que ha tingut el que acaben de fer: es veuen obligats a donar explicacions. Han de dir al poble que és Jesús qui ha actuat, ha estat Ell qui “ha restablert l’home que ara veieu i que tots coneixeu” (v. 16).

L’home invàlid

Actua des de la dependència i sotmès a la injustícia de l’exclusió social.

(Amb el nom d’“invàlids” es parla d’un dels col·lectius dels que no poden “pagar” i que tenen prioritat en el Regne (Lc 14,13-14.21).)

No està del tot abandonat: hi ha els qui cada dia “el portaven al temple”. Aquests personatges l’agafen cada dia per dei- ▶

► xar-lo “assegut”. Aquesta, de fet, és la identitat que tothom li reconeix (v.10).

Respon al requeriment del apòstols i els mira. Se'ns diu que és una mirada esperançada: espera que rebrà alguna cosa.

Rep la Bona Notícia junt amb la mà que l'agafa. Pere, com els qui el porten cada dia, l'agafa, però per aixecar-lo, no per deixar-lo assegut i depenent.

Es posa dret i camina: la seva identitat ha canviat. I entra al temple –amb Pere i Joan–, camina, salta i lloa Déu: ha esdevingut membre del poble. I deixeble de Jesús: camina amb els deixebles.

Els altres personatges

Tot fixant-nos en Pere i Joan i en l'home invàlid hem anat trobant altres personatges. En primer lloc, els qui cada dia “portaven l'home al temple”. Representen les persones que, plenes de bona fe, fan de crossa d'aquells que no poden “caminar”. És una bona tasca, i necessària. Però els manca la inquietud per canviar, no ja la invalidesa, sinó les condicions que mantenen l'home exclòs de la societat.

També hem trobat “el poble”, esmentat com a tal o com “els qui hi entraven [al temple]”. En la primera ocasió, davant la realitat d'un invàlid, no se'n diu res del poble. És un poble passiu pel que fa als exclosos. Tan sols actua cap endins: “pugen al temple...”. Però sí que es diuen coses del poble quan aquell home ha estat integrat al poble [al temple]: és un poble que “veu” el que ha passat, són persones que queden “admirades i sorpreses” perquè tenien una etiqueta d'aquell home, “sabien que era l'home que s'estava assegut demanant caritat vora la porta Bonica”.

El gran protagonista: Jesucrist

Jesucrist és Aquell en nom del qual els apòstols actuen. És en el seu “nom” que l'home invàlid s'aixeca i camina.

(En la Bíblia, el nom equival a la mateixa persona que el porta. El llibre dels Fets dels Apòstols parla sovint del nom de Jesús Ressuscitat com del nom poderós que dóna la salvació.)

És Jesucrist qui ha actuat amb força. És per Ell que aquell

home ha canviat la seva situació, la seva identitat, s'ha “aixecat” –com Jesús mateix ha estat ressuscitat– i pot “caminar” i “lloar Déu”.

Per continuar l'Estudi d'Evangeli

Aquest «llegir l'Evangeli avui» té la intenció de fer-nos adonar que l'acció militant, l'acció apostòlica, és feta amb mitjans precaris. Això no justifica la mediocritat. Al contrari, apunta cap a l'essencial: què és el que realment ens dóna força i, per tant, eficàcia? La resposta és clara en el cas de Pere i Joan. I nosaltres? Fixem-nos en els subratllats i pensem-hi. Algunes preguntes poden ser aquestes:

-Davant de qui m'aturo? En qui em fixo? Quina és la meua força? En nom de qui (o de què) actuo? Fins on arriba el meu compromís amb les persones que viuen excloses, dependents...? Quines explicacions dono del que faig?

-Què descobreixo sobre l'acció? I sobre els mitjans?

-Quines crides em fa Jesucrist a través d'aquest Evangeli?

Revisió de Vida

Desequilibrios que provocan precariedades

GRUPO RIERA DE CORNELLÀ
ZONA BAIX LLOBREGAT

Empezamos mirando nuestras propias precariedades: inestabilidad laboral, soledad, enfermedad, inestabilidad afectiva y familiar...; después miramos las precariedades que viven los demás : pareja, familia,

amig@s, vecin@s, compañer@s de trabajo, asociación de vecinos, sindicato, partido, barrio, pueblo, parroquia..., y especialmente a aquellos colectivos que viven precariedades extremas.

VER

Nuestras propias precariedades

Nos vamos haciendo mayores, no podemos hacer las cosas que antes hacíamos, aunque nos sentimos privilegiados por sentirnos acompa- ►

► ñados y queridos por los hijos y los nietos, no por eso dejamos de sentir los achaques de la edad: oído, vista, movilidad...

Precariedades que viven los demás

Conocemos a personas de nuestra propia familia o compañer@s, separados al poco tiempo de estar casados. Las estadísticas de matrimonios separados es de un 26% anual ¿Por qué sucede?

Conocemos casos de pobreza. La mayoría viudas con una paga de 400 euros. El 17,1% de la población catalana se encuentra en riesgo de pobreza, aproximadamente 1.238.151 personas. ¿Por qué?

Conocemos casos de jóvenes que no puede acceder a una vivienda. A un 63% de jóvenes les es imposible independizarse. Lo máximo que podrían pagar de hipoteca o alquiler es de unos 434 euros.

La mayoría de los trabajos a los que pueden acceder los jóvenes que conocemos son temporales. Se sabe que la duración de un 70% de los trabajos son de 4 meses. Los jóvenes expresan su malestar y desilusión en vivir. ¿Por qué sucede?

En nuestro barrio se forman guetos de inmigrantes de tantos que han venido aquí a vivir. Los bajos de las tiendas se convierten en viviendas, viven muchas personas en las mismas. Lo que sucede en nuestro barrio también pasa en los barrios obreros de Hospitalet, Santa Coloma, Cornellà, Viladecans... En el Raval de Barcelona se llega incluso a alquilar las camas por horas.

Cuando los vecinos se quejan por el ruido de las per-

sonas que entran y salen ellos se defienden diciendo: "Queremos sobrevivir. ¿Qué mal hemos hecho para merecer esta suerte? ¿Por qué en lugar de ayudarnos, aún se nos explota, en algunos casos y se nos aparta? ¿Por ser pobres o de otra raza? ¿Por qué sucede?"

Hechos

Es obvio que la causa fundamental de la pobreza es la falta de amor, vivimos, en general, una epidemia social del sálvese quien pueda, el egoísmo nos impide implicarnos en todo aquello que no sea lo nuestro. Rosalía de Castro, hace años, ya decía: "Hay cada día más abundancia, más progreso, pero a su vez más dudas en el corazón."

JUZGAR

¿Qué lectura hacemos de todo esto? ¿Cómo las incoherencias y contradicciones y sus consecuencias marcan a las personas?

Creemos que estamos en una sociedad enferma de valores donde la justicia y la humanidad están ausentes y que genera violencia, manipulación, miseria, sufrimiento...

De pasivos a activos, de observadores a transformadores

Ante todo debemos estar atentos, dispuestos, despiertos a las realidades de nuestro entorno.

No podemos perder el sentido, la conciencia de la clase a la que pertenecemos, que lejos de desaparecer se hace cada día más perentoria. Es necesario que el estudio y la oración nos impliquen en las situaciones que vivimos.

La conexión con el Sindicato, las organizaciones populares y la ACO, nos ayudan a

concretar nuestra conciencia de clase y estar al tanto de todo lo que sucede.

Nuestra situación de jubilados no disminuye el compromiso, al contrario, nos da más tiempo para vivirlo, para analizarlo y para ser críticos.

ACTUAR

¿Cómo será posible una Nueva Sociedad?

A nivel personal cuando vayamos cambiando nuestro interior, reforzando la escala de valores, el deseo de tener más por el deseo de compartir, el deseo de mandar por el servicio a los demás. Creemos que el cambio también debe empezar por nosotros: ser más que tener, pensar y creer que otro tipo de sociedad es posible.

Todos sabemos que Dios no quiere la pobreza, la infelicidad, el sufrimiento... Jesús nos interpela ante esta realidad con su vida. Él nunca se contenta con "solucionar" simplemente el problema, sino que llega al fondo de las personas, de su vida, de sus miedos, de sus necesidades.

(Lucas 19, 1-10) Zaqueo dice: voy a dar a los pobres la mitad de todo lo que tengo. (Una llamada a compartir, a la solidaridad.)

(Marcos 10, 46-52) El ciego recupera la vista y sigue a Jesús en el camino.

(Lucas 9, 22-25) ¿De qué le sirve al hombre ganar el mundo entero, si se pierde o se destruye a si mismo? (¿A qué renunciaremos?)

(Marcos 8, 1-10) Jesús tiene compasión de la gente porque no tienen para comer. (Llamada a nuestras conciencias. Mientras existan injusticias, hambre en el mundo, no podemos quedarnos tranquilos. Un buen reparto puede hacer un mundo diferente.)

Resum de Comptes 2006

ENRIC BLASI
RESPONSABLE D'ECONOMIA

A la Carta Econòmica aprovada a Vic durant el VIIè Consell s'indica que l'economia ha de ser un mitjà o un instrument al servei de les prioritats i els objectius del moviment i que ens ajudi a aconseguir-los, tenint en compte els tres eixos de: autofinançament, solidaritat i transparència i corresponsabilitat.

AUTOFINANÇAMENT, per ser autònoms a partir de les quotes dels nostres membres.

SOLIDARITAT, perquè els recursos reverteixin equitativament en les persones i grups, independentment de la distància geogràfica, i ajudem altres organitzacions a través de l'ajut solidari.

TRANSPARÈNCIA I CORRESPONSABILITAT, vetllant perquè la qüestió econòmica sigui una preocupació de tots els militants, i no exclusivament d'aquells que tenen temporalment algun tipus de responsabilitat.

Donant compliment a aquest últim eix us oferim el resultat final de l'exercici 2006:

Total Ingressos / Entrades	85.366,45 euros
Total Despeses / Sortides	82.109,86 euros
Diferència a favor dels ingressos	3.256,59 euros

DETALL ENTRADES

Quotes militants	63.698,11 euros
Trobades generals del moviment	17.802,34 euros
Subvenció Bisbat Barcelona (Pastoral Obrera)	2.689,74 euros
Aportacions i donatius	1.147,22 euros
Altres	29,04 euros
TOTAL ENTRADES ANY 2006	85.366,45 euros

Observem que el 97 % són de fons propis i el 3 % correspon a subvenció.

DETALL SORTIDES

- 1 - Despeses personal - 35.307 euros**
Sous i Seguretat Social (Coordinació i secretaria)
- 2 - Trobades generals - 19.394 euros**
Setmana Santa, 12 Octubre; Jornada Formació i Trobada Responsables.
- 3 - Serveis oficines - 11.062 euros**
Lloguer local, Reparacions i conservació, Servei neteja local, Gestoria, Assegurances previsió riscos, Comissions bancàries pel cobrament rebuts, Despeses de Telèfon, fax, ADSL i Correus, Material d'oficines, fotocòpies i Manteniment informàtic.
Compra: Armari i cadires, un projector vídeo, un ordinador i una impressora.
- 4 - Publicacions d'ACO - 8.689 euros**
4 Butlletins i publicació dels Documents d'ACO 17 i 18.
- 5 - Despeses diverses - 2.704 euros**
Despeses zones amb pressupost acordat i despeses en atenció a ponents i col·laboradors.
- 6 - Relacions internes i externes - 2.570 euros**
Quota MMTTC, Despeses i desplaçaments representants Comitè General.
- 7 - Altres conceptes 2.381 euros**
Fons per al Consell i Assemblea MMTTC i l'Aportació solidària que aquest any s'ha repartit entre el: Centre ObertSal i El Salvador.

NOTA: En reserva per al Consell 2009 i per a l'Assemblea MMTTC del 2008 tenim 1.400 euros per a cada esdeveniment.

II Intercambio de grupos jóvenes de ACO

Madrid, del 8 al 10 de diciembre del 2006

MARTA CANDIAL

¡Hola a todas y a todos! Me han pedido un artículo para el Butlletí resumiendo el encuentro y, la verdad, es muy difícil resumir en una hoja la experiencia vivida en esos días.

El encuentro, para algunos, empezó un par de días antes. Como teníamos puente, nos fuimos a conocer los Madriles y allí nos encontramos con la gente de la ACO que nos acogió y nos hizo de guía por todos los rincones de la ciudad. ¡Muchas gracias!

Para mí este era mi segundo Intercambio, por lo tanto, fue una alegría volvernos a encontrar con los militantes de Córdoba y Madrid, pero sobre todo lo que más nos ilusionó a todos era que este año la familia había crecido. Y no lo digo sólo por el Rafi de Córdoba, que

también, sino porque vino el nuevo grupo de Bilbao, y porque en Madrid ya había un segundo grupo de militantes y con posibilidades que saliera un tercer grupo (que también participaron en el intercambio).

Chema Rubio nos acompañó durante estos días. El tema de fondo era LA MIRADA A LA VIDA: UN CAMINO DE MADURACIÓN HUMANA, CREYENTE Y MILITANTE, relacionado con la prioridad de este año y con la RdV. La verdad es que fue un regalo tenerlo como ponente, sus explicaciones mezcladas continuamente con los testimonios de vida de militantes jocosos, nos ayudaron a ir entrando en la espiritualidad de la mirada, del ver de la RdV y del juzgar. Al igual que el año pasado, hicimos en gru-

pos una RdV. Fue un momento mágico, de descubrir cómo con gente que apenas conoces, puedes compartir situaciones muy similares y de ver cómo nos une una manera, un estilo similar de contemplar la vida y las personas. A nivel meto-dológico, también es muy válido porque descubres otros matices a la hora de hacer la RdV que nos enriquece a todas y a todos y que luego puedes aportar a tu grupo.

Sólo me queda animaros a que participéis del próximo Intercambio que posiblemente será en Bilbao, y también será una oportunidad para acercar la ACO a las tierras del norte.

Un abrazo.

PD. El Chema acaba de publicar un libro sobre la RdV

muy interesante. Encontraréis una referencia en la última página de este Butlletí.

Esquema del tema ofrecido por Chema Rubio

1. Presentación

1.1. Mirar-escuchar la vida concreta es importante

1.2. Mirar, escuchar salir hacia fuera es difícil, requiere esfuerzo

2. La mirada de la vida. La escucha de las personas

2.1. La mirada de Dios sobre la vida, la escucha de las personas, la atención a los acontecimientos en el AT

- Dios mira con bondad y amor
- Dios mira y escucha los gritos de su pueblo e interviene a su favor

- El Dios compasivo y misericordioso que mira lúcida y apasionadamente

- Dios ve las situaciones de injusticia y las denuncia

- Dios mira el corazón de las personas

2.2. La mirada la escucha de Jesús sobre la vida y las personas.

- Conoce y observa los detalles de la vida de su pueblo

- Pero sobretodo, se fija y está atento a las situaciones concretas de las personas

- La mirada compasiva de Jesús
- Contrastes entre la mirada de Jesús y otros personajes evangélicos

- Jesús se fija en los acontecimientos sociales

- Mira y descubre el amor de Dios, ve más allá

- El significado de los milagros de curaciones de ciegos en el evangelio

- Jesús enseña a sus discípulos a mirar de otra manera

- Emaús: la mirada desde la fe. Jesús está a la espera, sale al encuentro

2.3. La experiencia de mirar-escuchar: educar la mirada. El oído, los pasos... en el estilo de Jesús.

- Ver bien, ver claro

- Ver con el corazón

- Ver el interior de la persona

- Ver más allá

- El ver en el RdV: ver el exterior, ver el interior, ver espiritual (esa realidad me está hablando de Dios, signos de vida y de muerte)

3. **La dimensión profunda del juzgar. La necesidad de vivir con espíritu. La espiritualidad**

militante cristiana

3.1. La espiritualidad cristiana

- La espiritualidad: una dimensión fundamental del militante

- ¿Qué es espiritualidad?

- La espiritualidad cristiana: la experiencia del amor del Padre; la misericordia, el amor especialmente a los pobres y marginados; Jesús siente una radical confianza en la vida, y en las personas, en el Dios de la vida: una persona de acción

- Momentos o experiencias claves en el camino de la espiritualidad militante cristiana: la escucha de la Palabra de Dios; el encuentro con Jesucristo y el seguimiento: el encuentro con el Dios vivo; el seguimiento de Jesús

3.2. La RdV: un método para la espiritualidad cristiana

- Acoger-escuchar la Palabra de Dios

- Encuentro con Jesús. Experiencia de fe, de Dios presente en la vida

- Conversión: llamada, transformación interior, acción, evangelización... educar nuestro corazón en el proyecto de Dios, de Jesús

- La acción nace del corazón

Jesús transforma les situacions precàries

Recés gener 2007. Casa Sagrada Família de Vallvidrera

ENRIC BLASI
GRUP SANTS-BAIX LLOBREGAT

A l'inici junts vam llegir una petita pregària: "Senyor, Senyor, que no se m'acostumi el cor a veure indiferent el sofriment que comporten les situacions injustes."

Després el consiliari i portador del recés, en Josep Baena, va començar dient-nos que aquest recés no havia de ser una fugida de la realitat, sinó tot al contrari. Calia que a les situacions precàries més conegudes per tots perquè són notícia reiterada en diaris i TV, ens caldria que hi suméssim els fets de vida que nosaltres veiem i descobrim cada dia al nostre entorn, atents a la gent amb qui ens trobem al carrer o al metro o al bus, ple de treballadores i treballadors que van a la feina, o al mercat, o al nostre costat en l'església o al cinema o en qualsevol altre lloc públic, en què compartim espai amb altres persones. Finalment també es molt important que reconeguem les nostres pròpies angoixes i mancances actuals. Per facilitar-nos aquesta última reflexió ens va mostrar unes 15 o 20 fotografies esteses damunt d'una taula perquè cadascun de nosaltres, després de mirar-nos-les totes, en triés una, solament una, la que més creguéssim que fos reflex del nostre estat d'ànim: Una mirada de comprensió. Un gest d'amor o amistat. Desesperació o sofriment. Solitud o compartir. Tots vam escollir la nostra foto i després els qui van voler van explicitar el per-

què de la seva tria. El fet és que cada dia, en tot moment, tenim de prendre una decisió, fer o no fer això o allò, anar o no anar, etc. De vegades no resulta fàcil actuar, perquè això és el que vam fer en el recés, ACTUAR: (prendre una decisió = actuar)..., triar des del cor una fotografia d'entre 15/20 = ACTUAR.

Jesús va ensenyar entre els qui el volien escoltar una ètica del cor per ajudar-los a saber prendre decisions. Era una manera nova de predicar. Jesús parlava a la gent més senzilla i els mostrava amb paràboles situacions concretes en què calia prendre una decisió: ¿Com saber quina era la bona? Després d'escoltar-lo fàcilment es deduïa quina era la forma correcta d'actuar.

Nosaltres en aquest recés vam poder descobrir com també avui l'esperit de Déu és viu en la nostra vida; per ajudar-nos en aquesta feina, vam reflexionar sobre les paràboles i alguns dels fets dels quals havíem parlat en comú o bé sobre els temes resumits en uns documents que en Baena ens havia entregat.

CONCLUSIÓ: Ens cal que de nens passem a ser homes/dones i si Déu ens concedeix l'esperit de la saviesa (Sv 7, 7-10) renaixerem a una nova vida perquè descobrirem com la sinceritat d'acció de Jesús davant la vida és total, tremenda, no

deixa indiferent ningú, i aquest impacte pot ser nostre per a tota la vida.

Jesús s'adonà de les causes que provoquen situacions precàries i va ACTUAR. Per pors, els seus deixebles i amics el van abandonar, el van deixar sol, però malgrat tot les seves paraules continuen vives entre nosaltres ¿Tindrem prou coratge per actuar d'acord amb elles? Si el que busquem és viure amb felicitat en aquest món no n'hi ha prou d'escoltar la paraula de Crist sinó que ens cal ACTUAR (Lc 11, 27-28). Davant les moltes situacions injustes en què molts viuen i que tots coneixem, tenir fe o no tenir-ne no és la qüestió. La qüestió és com fem alguna cosa!

I després d'aquest recés -revisió de vida, què més...?

Espero, desitjo, n'estic segur, que l'esperit rebut en aquest recés ens ajudarà a ser una mica més valents, però penso que ho tenim difícil perquè solament el que fem amb sinceritat i amor és ACTUAR. La resta, ser bo, caritatiu, ajudar gratuïtament els altres, fer coses de bona fe, en definitiva, seguir fent tot el que podem sense renunciar a gaires coses o a res de les nostres propietats és una bona cosa, val la pena fer-ho, però... és fugir de Jesús: "Per què em dieu Senyor, Senyor, i no feu el que jo us dic" (Lc 6-46).

Nadal al Baix

La unió venç la precarietat

L'Evangelí s'adreça als pobres i febles

Per celebrar el Nadal, i sota el lema "El Nadal il·lumina les nostres pre-carietats" el diumenge 17 de desembre, ens vam aplegar a la parròquia de Sant Albert (és a dir a "l'històric" local del carrer Pujós a Collblanc que dona nom a 12 equips que estan o han passat per l'ACO, i que també és seu d'equips de la JOC i fins aquest curs també del MIJAC).

Vàrem ser unes 50 persones. No va haver-hi tantes cadires com calien però com la convocatòria proposava "Porteu amiat, pau, solidaritat i si voleu alguna cosa per compartir", aquest va ser l'esperit i no va haver-hi cap problema. Vam celebrar una Eucaristia molt viscuda, presidida pel consiliari de zona, en Josep J. Montejo, amb dos testimonis: el d'en Lleonard Ramirez, sobre com va anar creant xarxa veïnal al barri, i el de la Marisa, com va ser acollida pels immigrants llatins de la parròquia de Nostra Sra. de la Llum. Al moment de les pregàries, cada equip va aportar alguna de les accions que ja estem fent com a resposta al món precari.

Vam cantar (els equips de Port tenen una marxa contagiosa) i vam compartir una estona de xerrada informal amb menjar i beguda: neules, torrons, pastís de formatge de la Dora, cava... I tots vam marxar amb una espelma de record amb el lema de la trobada que van fer els companys de l'equip Bellvitge - 2. Va ser una bona "traca" d'inici de les celebracions nadalenques. I com els testimonis ens van tocar a tots el cor, us oferim la seva aportació.

Vèncer la precarietat amb la unió dels veïns

LLEONARD RAMÍREZ

GRUP MACÒRIA

Fa bastants anys la meua dona i jo vàrem anar a viure i encara vivim en un barri molt proper a la Riera Blanca, a poques passes de l'Hospitalet. El centre històric de les Corts queda molt apartat. El fet és que en les rodalies hi havia moltes mancances quant al que actualment se'n diuen equipaments.

La història arrenca quan un grup de veïns davant d'aquesta situació vam decidir crear una Associació de Veïns. El nostre barri no tenia història, no havia nascut al voltant d'una parròquia, tampoc hi havia cap entitat més o menys cultural, llevat del C.E. Mediterrani.

Una bona part de veïns eren vinguts de diferents indrets molts d'ells atrets pels llocs de treball que oferia el creixement de la Zona Franca. Ells mateixos reconeixien que "eren gente de aluvion".

L'objectiu de l'Associació era precisament donar veu a totes aquestes persones i al mateix temps que es sentissin

integrades en un projecte comú, per a la millora de la qualitat de vida del barri, reivindicant nous equipaments.

Encara era més important crear lligams d'amistat i de solidaritat, unes bones relacions humanes entre veïns.

La veritat és que la bona col·laboració de la Junta amb els veïns va donar bons resultats i bons fruits: CAP, Biblioteca, Escola Bressol, Ludoteca, pisos per a parelles joves, i fins i tot una possible futura Residència Assistida.

Però també vàrem pensar que una eina cultural podria proporcionar al barri una activitat que ens mancava. Per això alguns veïns vàrem decidir tirar endavant una Aula de Difusió Cultural, lligada a les Aules que ja existien a Barcelona.

A poc a poc altres veïns s'hi han incorporat per donar altruïstament el seus serveis i coneixements creant opcions que reforcen les relacions d'amistat i companyerisme com una Coral d'una nova

Agrupació cultural i també una Aula-taller de gimnàstica per a la gent gran del barri.

Ara la gent ja no se sent "de aluvió", disgregada, sinó formant part d'un barri on pot trobar vida associativa i cultural que si es vol aprofitar ens fa augmentar l'autoestima i al mateix temps ens obre camins per estimar els veïns.

Com que no volem viure al marge de la parròquia estem dialogant entre alguns veïns per tal d'implicar-nos en conèixer les problemàtiques socials a través d'un grup de Justícia i Pau, que esperem serà com un nus important dins el teixit de iniciatives ja existents.

El que ens sembla important és que com a cristians podem donar un servei a través de l'Associació i de l'Aula a tots aquells veïns que estan amoïnats o angoixats per algun problema, de manera que se sentin acompanyats, que no estan sols, que poden confiar que hi ha veïns que els poden ajudar. ▶

La Buena Noticia es que Dios salva en la debilidad y la pobreza

MARISA BISTUÉ

GRUP BELLVITGE III

- Compromiso por un mundo nuevo ante la injusticia.

- La acogida: acoger y ser acogida: me centraré en una realidad de injusticia como es la dificultad para encontrar una vivienda digna por la especulación inmobiliaria que afecta especialmente a los que viven en la precariedad. Realidad que palpamos en nuestros barrios.

- Lc. 2,6: "Mientras estaban en Belén, le llegó a María el tiempo del parto y dio a luz a su hijo, lo envolvió en pañales y lo acostó en un pesebre porque no había sitio para ellos en una posada"

- Mt. 2, 13: "José, se levantó, tomó al niño y su madre y huyó a Egipto porque Herodes quería buscar al niño para matarlo"

- Lc.2, 6: "Había en aquellos campos unos pastores que dormían al raso y un ángel del Señor se le apareció y la gloria del Señor los envolvió con su luz que le dijo: No temáis porque os anuncio una gran alegría que será para todo el pueblo: os ha nacido un Salvador. Esto os servirá de señal: encontrareis un niño envuelto en pañales acostado en un pesebre.

- "Porque no hay lugar para ellos": situación de los inmigrantes que tiene dificultad para encontrar una habitación de alquiler y sufren la desconfianza porque son extranjeros.

- "Huyeron a Egipto": inmigrantes que tiene que dejar su país por razones económicas o políticas.

- "unos pastores que dormían al raso": ¿Por qué están más receptivos aquellos que viven en situaciones precarias a una llamada?

- "Os anuncio una gran alegría que será para todo el pueblo": la alegría de dar y re-

cibir, de sabernos necesitados y poder, sencillamente, vivir en reciprocidad.

- "Esto os servirá de señal": ¿Somos receptivos a las señales que recibimos en nuestro entorno? Señales de cambios, de pequeñas semillas que germinan. Para acoger y reconocer y dar a conocer como Buena Noticia.

Mi testimonio se centra en mi experiencia de ser acogida en una situación de precariedad:

1.- En mi realidad de precariedad (desarraigo, inestabilidad laboral y desubicación) cuando volví a Barcelona después de 15 años de vivir fuera de Cataluña, una amiga a la que, anteriormente ayudé a buscar un lugar para vivir en Barcelona, poniéndola en contacto con otra, me ofreció un "lugar donde encontrar una "posada".

2 - Muere mi madre y se cierra la casa materna y pierdo esa posada que tenía incondicionalmente abierta y, sin esperarlo, recibo una pequeña herencia que me salva de esa precariedad y me permite pagar una hipoteca para comprarme un piso en Hospitalet.

3 - Una mujer a la que mi madre ayudó cuando ella dejó el pueblo para venirse a Barcelona a buscarse la vida, me acogió en su casa mientras yo buscaba el piso y me puso en contacto con una familia que me ayudó proporcionándome a un pintor, un carpintero. Me invitaron a comer en su casa en tiempos de traslado. Me acogieron y me presentaron a otros vecinos de la escalera.

Todo esto es Buena Noticia para mí: Mi propia experiencia de precariedad me enseña a ponerme en el lugar del otro, a comprender un poco más, desde el corazón y, como consecuencia, me invita a la acogida.

4- ¿Quienes me acogieron en el barrio?

- El grupo de latinos de la parroquia me integraron en el grupo, ofreciéndome su apoyo y disponibilidad. Viven en habitaciones de alquiler y, ahora yo puedo ofrecer mi casa que sirve como lugar de encuentro para nuestra reuniones y celebraciones. Así, mi casa está habitada.

5- Tengo una amiga ecuatoriana que he podido empadronar, otra a la que le he podido hacer un contrato de trabajo de 15 horas semanales para favorecer su proceso de regularización. También tener un espacio me permitió poder hacer una carta de invitación para traer tres niños del Salvador que se han encontrado con su madre. ¡Buena noticia para una madre!

Acoger y ser acogidos es ser receptores y dadores de buenas noticias

- Mt. 25,35. "Acoger a los necesitados es acoger al mismo Jesús"

- Pedro 4, 9 "Practicar de buen grado, unos con otros, la hospitalidad"

- 1 Jn. 3, 17 "Quién ve a su hermano tener necesidad y cierra la puerta a su corazón, ¿cómo puede el amor de Dios permanecer en él?"

- Gal.5, 13 "Serviros por amor, unos a los otros"

- Mt. "Quién acoge a uno de estos pequeños, me acoge a mí"

Gandhi, que también conoció a Jesús, dijo: "Lo que no se da, se pierde"

Una crida, un projecte, un compromís

Trobada de Responsables

ALBERT MARÍN

RESPONSABLE GRUP FLORIDA - ZONA BAIX LLOBREGAT

Quatre de març, Sant Cugat del Vallès, una cinquantena de responsables ens trobem al Casal Borja. Per què? Doncs per reflexionar sobre la tasca que comporta la resposta que donem a la crida de Jesús els responsables de l'ACO.

Què ens dirà en Javier Cámara de nou? Quina recepta miraculosa ens donarà per resoldre el "ser o no ser" del responsable? La responsabilitat és genètica o adquirida?

Després d'escoltar-lo ens van quedar algunes coses molt clares:

-Que el responsable és el cordó umbilical que ens alimenta de tot allò que el moviment, a través de les zones i de les diverses coordinacions, produeixen per a la bona salut militant del personal dels grups.

-Que, com al convidat del Regne, tots els militants es-

tem cridats a desenvolupar aquesta tasca, perquè Déu ens ha donat a cadascú un nombre de "talents" suficients i diversos per poder fer una bona "inversió" tant per a nosaltres (recordeu el 100 per 1) com per a la Classe Obrera i per a l'Església (nosaltres som Església).

-Que el Moviment no funciona amb una vareta màgica o miraculosa que transforma la realitat; la màgia i els miracles hi són en la dedicació i l'esforç dels militants que es dediquen tossudament a fer funcionar l'ACO, amb les eines de la fe, l'esperança i l'amor que tots hem rebut i amb el buf de l'Esperit que ens acompanya.

-Què tot i que som tots els militants responsables; per deformació genètica (som humans), necessitem un "pal de paller" on afegir-nos per

començar a desenvolupar les nostres bones inclinacions. Aquest "pal de paller" és el responsable de "torn" que vetlla, que recull i que motiva, conjuntament amb tots els responsables, el sentit del Moviment, tant per als de dintre com per als de fora.

Tot això va passar pels nostres cors a través de l'escolta atenta de la xerrada, de la interiorització en el silenci, del compartir en els grups i com a traca final en la celebració de l'Eucaristia, on el Pare ens recordava que Jesús era i és el seu "responsable" màxim, que l'escoltèssim.

Què farem amics, ens quedarem ben abrigadets en les barraquetes fetes per a Jesús, Elies i Moisès, o seguirem la veu de Jesús que ens crida a anar complicant-nos la vida per la justícia i l'amor vers les persones?

Por la memoria histórica de la clase obrera

Homenaje a militantes y consiliarios de los movimientos cristianos del Baix Llobregat

MANOLITA OLMO Y JAUME RIBAS
GRUP CORNELLÀ-RIERA - ZONA BAIX LLOBREGAT

Los homenajes se dedican a las personas, instituciones y organizaciones que han dejado huella en nosotros, en nuestra sociedad y que han aportado esfuerzo, tiempo y creencias que han cambiado el entorno y, sobre todo, han influido en las personas.

En los años 60 y 70, bajo el período franquista, la lucha obrera en el Baix Llobregat tenía una particular e intensa dimensión, ya que fue un punto de referencia del movimiento obrero, con mucha represión como consecuencia de la lucha de los trabajadores por mejorar las condiciones de trabajo y de vida en las fábricas y en los barrios.

Estos obreros, en su mayoría campesinos que abandonaron sus pueblos por razones económicas, se fueron instalando en la periferia de las ciudades y pueblos del cinturón industrial de Barcelona (Cornellà, Badalona, Santa Coloma...). En estas grandes concentraciones urbanas, formadas en su mayoría por andaluces que empezaron a vivir en barrios llamados dormitorios, todo se hizo deprisa, sin orden y con muchas deficiencias higiénicas, sanitarias, urbanas... Había muchos barrios en que las viviendas colindaban con fábricas que esparcían sus humos y sus residuos por todo el

barrio, afectando tanto a los bloques de pisos, como a las escuelas-barracones y a los comercios.

Muy pronto nos dimos cuenta de que esta situación que se vivía no importaba lo más mínimo a un gobierno formado por políticos de la extrema derecha a los que les tenía sin cuidado la dignidad de las personas y que por lo tanto no moverían un dedo por darles solución. Los cambios a esta realidad debía venir de la propia clase obrera y así, para favorecer la organización de la lucha, los militantes y consiliarios cristianos empezamos a formar centros sociales que servían de tapadera ante el régimen franquista de lugares de formación y de reunión de militantes obreros. Algunas parroquias nos dieron cobijo y allí se fundaron sindicatos (CCOO, USO) y asociaciones populares.

La JOC, la ACO y la HOAC tuvieron un papel importante en la lucha del Baix Llobregat; conjuntamente con militantes obreros de diferentes ideologías impulsamos la toma de conciencia de nuestros compañeros de trabajo y de nuestros convecinos, que dieron como fruto, a partir de la lucha reivindicativa, condiciones de trabajo más justas y la transformación de la realidad de nuestros barrios.

Hoy, pasados los 47 años de aquella formidable experiencia, se nos ha hecho un homenaje a los militantes y consiliarios de los movimientos, reconociendo la huella de fe, de esfuerzo y solidaridad que hemos aportado a las instituciones, a las asociaciones y a las personas de nuestro entorno.

Nos ha emocionado especialmente el reconocimiento que se le ha hecho al amigo y consiliario de ACO y de JOC, Oleguer Bellavista; él junto con otros consiliarios de Cornellà, bien conocidos por todos nuestros conciudadanos, dieron, en aquellos momentos, un testimonio muy grande a la Clase Obrera.

Como homenaje a la persona de Oleguer Bellavista, han instalado una exposición con grandes paneles testimonio de las luchas obreras y su fotografía, en la estación de Almeda de los Ferrocarriles Catalanes de Cornellà; justamente en esa estación porque fue en la parroquia del barrio de Almeda donde desarrolló su actividad como párroco y donde creó el centro social.

Parábola del sembrador (Mateo 13, 4-9): Parte de la semilla cayó en tierra buena y produjo cosecha como de "cientos de militantes". "El que tenga entendimiento que discurra", dice Jesús.

Ha nascut a Viena la CSI, la Confederació Sindical Internacional

ALFONS COLLADO
PRESIDENT ACO

La Confederació Internacional d'Organitzacions Sindicals Lliures (CIOSL) de caire socialdemòcrata, la Confederació Mundial del Treball (CMT) de caire demòcrata i cristià, així com sis organitzacions internacionals independents més que no tenien fins ara afiliació internacional, han impulsat la creació de la nova central sindical unitària, la Confederació Sindical Internacional (CSI). El Congrés fundacional va tenir lloc a Viena (Àustria) els dies 1 a 3 de novembre del 2006. Prèviament, el dia 31 d'octubre es va procedir als Congressos de dissolució de les dues confederacions mundials vigents fins aleshores (CIOSL i CMT).

La nova central unitària agrupa a unes 306 confederacions sindicals nacionals, de 156 països i un total de 168 milions de treballadors i treballadores afiliades dels cinc continents. És per tant la central sindical més gran del món i de la història. D'Espanya hi pertanyen CCOO, UGT, USO i ELA-STB.

Els òrgans directius d'aquesta immensa organització sindical mundial són el Consell General (79 membres) i el Secretari General. El Consell el formen 70 representants de les organitzacions afiliades, 7 a proposta del Comitè de Dones i 2 del Comitè de Joves. El nou secretari general de la CSI és el sindicalista anglès, Guy Ryder, exsecretari general de la CIOSL, i la seu central és a Brussel·les.

La CSI neix amb l'objectiu de convertir-se en un instrument fort que representi i aglutini la veu dels treballadors davant els organismes internacionals -com el Banc Mundial, el Fons Monetari Internacional i l'Organització Mundial del Comerç, entre altres- i davant les grans empreses multinacionals.

La idea de fusionar les dues grans centrals sindicals es va fer públic el 2004 i, un any després, Guy Ryder (CIOSL) i Willy Thys (CMT) van presentar-la en el Fòrum Sindical Mundial de Porto Alegre.

La creació de la CSI s'inspira en la Confederació Europea de Sindicats (CES), que des de mitjans de la dècada dels setanta va començar a aglutinar el món sindical d'Europa. Aquest model, que va cobrar realment força a partir de la dècada dels noranta amb la consolidació de la Unió Europea, és el que ara s'ha buscat reproduir amb la CSI. La fusió beneficiarà els continents on la unió sindical és encara pobra, com Amèrica, Àsia i Àfrica. A Europa la CES continuarà tenint força presència entre les institucions comunitàries, mentre que per a assumptes més internacionals i globals actuarà la CSI.

Depenent de la CSI existiran les confederacions regionals dels cinc continents, en el cas d'Europa la CES, Confederació Europea de Sindicats, què en un procés ràpid d'un any actualitzaran els seus estatuts incorporant a més altres sindicats procedents de l'antic bloc socialista.

El món tal com és

Des de Rússia amb amor

Retall de la experiència d'una adopció

ENRIC MATEU

GRUP TERRASSA III – ZONA VALLÈS OC.

La Laia i jo hem estat a Rússia dues vegades aquest final d'any. El motiu: l'adopció del nostre fill Roger, de 12 mesos.

Hem viscut una experiència molt intensa, en un món ben diferent al nostre, i molt positiva, sobretot pel que fa a la coneixença i relació amb el Roger.

Però també hem pogut veure amb els propis ulls certes experiències vitals, algunes de les quals us volem explicar.

En primer lloc sobre el país: Rússia. El nostre expedient va ser destinat a la ciutat de Perm, a la regió dels Urals (zona molt freda –vam arribar a 24 sota zero al novembre), que té 1.200.000 habitants. Com a gran ciutat, vam trobar molta gent de negocis (és la capital d'una zona molt extensa), i comerços de tot tipus propis d'una capital occidental (pizzeries, hamburgueseries, supermercats oberts 24 hores, grans superfícies comercials, etc.). Pràcticament no hi ha classe mitjana: són pocs els potentats i molts (la gran majoria) que viuen amb ben poc. Hi ha diversos orfenats, amb un centenar d'infants a cadascun d'ells.

Pel que fa al contacte amb altres parelles que vivien la mateixa situació que nosaltres, l'intercanvi d'experiències també va ser molt ric.

Un cas que vam viure de prop va ser el d'una parella d'italians que van anar a Perm a adoptar dos germans. La vigília de conèixer els nens ens van ensenyar la seva foto al mòbil (es veia bastant malament) i la guardaven com un tresor que

els omplia d'il·lusió. Ben diferent va ser la seva cara l'endemà quan els van dir que estaven malalts i que no els podien adoptar. Finalment els van assignar una altra parella de germans, i n'estaven molt contents, però mantenien el cor trencat per aquells de la foto que portaven des d'Itàlia.

O el cas d'una parella catalana que van adoptar un nen de dos anys, al qual no podien visitar cada dia ja que els caps de setmana l'anava a veure el seu avi biològic. I per si això no fos prou, saben que té dos germans més grans que han estat adoptats per una família de la mateixa ciutat de Perm, que van dir que no es veien amb cor de fer-se càrrec del germà petit.

O el cas d'una parella de Madrid que, després d'uns quants avortaments a una edat avançada, van adoptar dos germans, un noi de 6 anys i la germana de 4, que entre ells ja es comunicaven en rus. Quina feinada i que bonic alhora!

El que més ràbia ens va fer va ser veure com ho planteja el govern rus: només accepten l'adopció internacional per qüestions mèdiques: perquè un infant pugui ser adoptat ha de tenir un informe mèdic molt negatiu, de manera que es permeti uns estrangers endur-se'l perquè a l'altre país podrà rebre més i millors atencions a la seva salut. Tots els informes, doncs, estan exagerats, cosa que sovint espanta les famílies adoptants. Fins i tot vam coincidir amb una parella de Càceres que va tenir certs problemes el dia del judici perquè la nena estava massa sana!

El cas pitjor de tots va ser el d'aquella parella que ens va explicar que, abans de conèixer el seu futur fill, els van donar un àlbum de fotos perquè el triessin. El millor va ser el d'aquella altra que, dos anys després d'haver adoptat una nena, van tornar amb ella al mateix orfenat per emportar-se una germaneta. I el més curiós va ser el d'una noia que va començar els tràmits d'adopció com a mare soltera, i al segon viatge ja va anar-hi amb un home com a parella que estava disposat a fer-se càrrec també de la criatura.

El que ens fa més feliços és, evidentment, haver anat a buscar el Roger i, especialment, per la rebuda i l'acollida que li han donat i li segueixen donant els seus germans, la Mireia i el Joan, que se l'estimen amb bogeria. Per si no ho sabíeu, tal i com diu la Mireia: "els nens i les nenes poden venir o bé de la panxa de la mare o bé de Rússia".

Parlem amb

Salvador Clarós: ciutadà i militant

"Can Ricart és la mesura del desconcert i la limitació del govern de Barcelona"

TON CLAPÉS

GRUP RODALIA-ZONA MONTSERRAT

Salvador Clarós i Ferret del Poblenou és un personatge polifacètic. Avui, centrem però la xerrada amb ell en dos dels seus àmbits de compromís incansable i rigorós: el moviment veïnal, centrat en la preservació del recinte industrial de Can Ricart, i la lluita sindical.

Sembla que està canviant la sort de Can Ricart. Quina és ara la situació?

Fa pocs dies que la Generalitat ha iniciat la instrucció de l'expedient per declarar Can Ricart patrimoni nacional. Això representa una important victòria per al moviment ciutadà i posa les coses al seu lloc després que l'Ajuntament de Barcelona ha intentat per tots els mitjans ignorar aquesta realitat. Ha costat dos anys de molta feina per part d'entitats del Poblenou i col·lectius diversos, ajudats per professionals i institucions, perquè hi havia un pla urbanístic aprovat

el 2002 que preveia enderrocar gairebé la totalitat del recinte. El Fòrum Ribera del Besòs va realitzar un estudi patrimonial que revelava la gran importància d'aquest conjunt històric, però els responsables d'Urbanisme s'ho van prendre com un atac i una desqualificació dels ciutadans cap a la seva autoritat. Els partits del govern municipal no van ser capaços d'enfrontar-se amb el tot poderós Xavier Casas, regidor d'Urbanisme i home de confiança de Clos, i es van limitar a fer petites concessions que no resolien la qüestió. Finalment, Cultura s'ha pronunciat a favor de declarar-ho patrimoni català, cosa que portarà a modificar per tercera vegada el pla que l'ajuntament va aprovar el passat mes de novembre.

Ara que es parla tant de recuperar-la. No és també memòria històrica el patrimoni industrial?

Sí, aquesta és una de les qüestions de fons de l'emblemàtic Can Ricart. La presa de consciència a casa nostra del patrimoni llegat per la industrialització té dates recents. Una prova és el fet que en el catàleg de patrimoni de la ciutat de Barcelona que es va aprovar l'any 2000 tan sols contemplava la preservació al Poblenou d'uns pocs elements, la majoria xemeneies. Després dels treballs de recerca i divulgació impulsats

pel Fòrum Ribera del Besòs, l'associació de veïns i altres entitats, que vam arribar a promoure una proposició no de llei al Parlament de Catalunya, s'han catalogat 114 elements fabrils al Poblenou.

Bé això deixa un xic mal parats al director del Catàleg de patrimoni de la ciutat i al màxim responsable d'urbanisme...

Sí, però la cosa té unes raons més profundes. La Generalitat, en governs anteriors, ha promogut una política patrimonial un xic ruralitzant. Des del monestir de Ripoll i el romànic de mil esglésioles restaurades al Pirineu, passant pel gòtic, per arribar al modernisme monumental de Gaudí i Puig i Cadafalc, s'ha vestit en la vestant patrimonial una Catalunya mil·lenària, obviant el patrimoni de la ciutat moderna que és la ciutat industrial. Recentment hem vist com el govern tripartit d'esquerres ha promogut campanyes per la recuperació de la memòria referides als fets de la guerra civil i la postguerra, amb una clara dimensió política. Però incomprendiblement aquestes mateixes esquerres han mostrat una gran insensibilitat i desconeixement pel capital històric de les classes populars. Un llegat derivat del conflicte social, de la immigració, de la metròpoli i de les seves perifèries. Ni Barcelona, ni Catalunya es poden

entendre avui sense el veritable patrimoni de la modernitat. I als partits d'esquerra sembla no interessar-los gaire, més enllà de quatre xeme-neies i poca cosa més. Crec que hi ha un greu problema d'ignorància.

No és trist que situacions com aquesta passin amb un govern municipal que s'auto-anomena progressista i d'esquerres i que segurament hauria de tenir més sensibilitat en aquests temes?

El conflicte de Can Ricart és efectivament la mesura del desconcert i la limitació d'una classe política que governa la ciutat, més aversada a promocionar-la econòmicament i visualment a través de l'instrument urbanístic, que amb polítiques de cultura de benestar, de desenvolupament. És allò de la requalificació que tant es critica a la dreta. L'anterior alcalde ignorava moltes coses de la ciutat. Estava més interessat en el nombre de pernотacions de turistes que en la qualitat de la vida ciutadana. Era incapaç de dialogar amb la gent que li volia dir alguna cosa. Però tenia el suport de tota l'esquerra!

Darrere la problemàtica de Can Ricart s'amaga, doncs, el de sempre, l'ànsia de fer negoci a través de requalificacions i promocions immobiliàries. Com es pot parar tot això i aconseguir que l'accés a l'habitatge a Barcelona sigui un dret i no un privilegi.

No és necessàriament dolent que hi hagi promoció immobiliària. Però no s'ha fet prou habitatge protegit, que també és promoció immobiliària, en canvi al 22@ s'estan autoritzant promocions d'habitatge de luxe (lofts). Cal veure si el que es fa és el que

convé. Per això Can Ricart s'ha convertit en emblema d'una altra forma de fer ciutat menys sotmesa al motor del negoci. La gent reclama una participació ciutadana que no sigui un simulacre. Els responsables municipals tenen por dels ciutadans, sobretot quan aquests tenen raó, que és més sovint del que es vol fer veure. I s'aïllen enlloc d'escoltar-los. Tenim un ajuntament intel·lectualment feble, una gran mediocritat professional i poca ambició, en el bon sentit de la paraula. El govern municipal necessita una renovació a fons, i si no es fa, i sembla que per ara és així, és probable que la gent no vagi a votar el proper mes de maig.

Sovint se li retreu al moviment veïnal de no haver sabut adaptar-se als nous temps, no haver fet el relleu generacional i mantenir funcionaments i conceptes més propis de la transició que del segle XXI. Com ho veus?

No es pot generalitzar. El moviment veïnal està desfachat quan actua d'oposició sistemàtica o quan no té una visió de conjunt de la ciutat. En la lluita per la preservació del patrimoni industrial, i Can Ricart en concret, les entitats veïnals han demostrat capacitat d'anàlisi i proposta, i també capacitat per articular col·lectius diversos, professionals, acadèmics i institucions de la ciutat. Aquesta aliança mostra un nou horitzó estratègic i d'acció molt rendible que avança fórmules de nova democràcia participativa que haurien de fer obrir el ulls a més d'un partit d'esquerra.

Com a membre del comitè d'empresa d'una multinacional. Cap a on creus que

ens portarà l'anomenada globalització de l'economia?

La mundialització és un dinamisme prou antic i inevitable, les coses van prenent dimensió planetària. El moviment obrer del dinou ja buscava internacionalitzar-se. Darrere del que hom anomena ara globalització hi ha una recomposició productiva i un redimensionament dels mercats a escala planetària. Així com abans els rics explotaven els recursos primaris dels països no desenvolupats, ara volen explotar-ne la mà d'obra. Alguna cosa semblant passava a la Roma antiga. Però hi ha conseqüències també en els països desenvolupats: l'atur i el treball precari.

S'hi pot posar límit?

Si bé la resposta a l'anterior fase industrial passava per l'organització i l'acció del moviment obrer, avui crec que cal pensar més en respostes polítiques. Els moviments sindicals i altres organitzacions ciutadanes han de fer pressió perquè el poder legislatiu protegeixi els drets i la dignitat de les persones arreu, impeding el tràfic de treball, de serveis i mercaderies en desigualtat de condicions.

En aquests dos àmbits de compromís, el veïnal i el sindical, què t'aporta ser creient i membre de l'ACO?

L'ACO sempre ens recorda la dimensió personal de les coses. Lluites i accions col·lectives tenen la persona com a actor principal. La revisió de vida fa baixar la vivència de les coses al terreny del que és humà per prendre consciència de la nostra responsabilitat i de la necessitat de renovar-nos tant personalment com col·lectivament. La fe és un bon combustible per a l'acció.

Testimoni sobre el compromís sindical a la jornada de pastoral obrera de Catalunya 2007

INMA ROMEO MALLAFRÉ
SECRETÀRIA DE POLÍTQUES D'IGUALTAT, CCOO TERRES DE LLEIDA
ACO LLEIDA

ANTECEDENTS I REFERENTS

Aquest testimoni està fet amb tot el cor i des de l'experiència personal d'una sindicalista lleidatana. El meu compromís sindical, com no pot ser d'una altra manera, va lligat a la meva militància juvenil a la JOBAC i la JOC, a la meva consciència de pertinença a la classe treballadora, obtinguda a casa i als carrers de Badia del Vallès i a la meva condició de dona treballadora des dels 18 anys.

Em vaig iniciar en els moviments juvenils cristians a principis dels anys 80, a la JOBAC, en un grup de RdV de Badia del Vallès (Vallès Occidental). A partir de les diverses campanyes i de la formació rebuda, des del moviment em transmeten les primeres informacions sobre la necessitat que els treballadors i les treballadores participin als sindicats per tal de defensar els seus interessos: "no ens ho podem quedar mirant hem de ser protagonistes", ens deien. Totes aquelles idees van quedant arxivades en el meu cervell i van anar donant tombs durant molt temps, fins que va arribar un dia que vaig començar a treballar i a saber el que volien dir.

Jo sóc ferroviària. Començo a treballar a RENFE el

setembre de 1983, com Electricista d'Instal·lacions de Seguretat. Sóc l'única dona del meu centre de treball i, a més, em trobo que aquest m'acull sense les mínimes condicions a què tinc dret. Cop de cap contra la paret, benvinguda al món real i amb la discriminació laboral per raó del meu sexe.

A l'empresa m'adono que la manera de funcionar del sindicat no m'agrada. No solucionen els meus problemes, no es milloren les meves condicions de treball. "Els sindicats no fan res. Només vénen quan volen el nostre vot".

Un dia, després d'escoltar una ponència d'en Quim Cervera sobre el món obrer, va sortir el tema al debat i ens va dir unes paraules per fer-nos reflexionar: "si no hi ets dins no es pot escoltar la teva veu discrepant". Vaig pensar que tenia raó, però, és que no em sentia representada per cap dels sindicats que hi havia a l'empresa i per cap d'aquells delegats.

Passa el temps i ja porto a l'esquena la creu de la discriminació i la desigualtat de tracte pel fet de ser jove i dona. Cada cop estava més sensibilitzada amb la lluita de la dona treballadora. Mentrestant, vam participar com a moviment a la gran manifestació del 14-D a Barcelona, la

que va servir com a cloenda de la vaga general del desembre de 1988. Va ser IMPRESSIONANT! Quina capacitat de convocatòria, quina força!

Pocs dies després d'això i després d'un concurs d'ascens, em van comunicar el meu trasllat a Lleida. Quan vaig arribar-hi el febrer de 1989, vaig contactar amb la JOC i em vaig incorporar a una nova realitat, a un nou grup de RdV i a un nou centre de treball. Vaig conèixer als companys sindicalistes de prop. Aquests m'agradaven, estaven sempre amb els companys de l'empresa, prop del lloc de treball, presents, es comunicaven i ens comunicàvem amb ells.

Els de CCOO em van demanar l'afiliació i ho vaig fer el juny de 1989. Ara sí, ara cal que participi i formi part de tot allò que he anat guardant i paint durant tot aquest temps.

Comença l'aprenentatge sindicalista, fins i tot aprenc informàtica i a fer servir el fax. És dur, però sort que tinc les altres persones: el grup de RdV amb gent del barri on visc i les amistats. A Lleida tots els moviments de joves cristians ens reunim al mateix Casal, allà descobreixo un altre company de l'empresa que

és sindicalista, el JuanLu, que és dels Escoltes, i l'Emili, un company de l'empresa que està al meu grup de RdV (com deia en Jaume Rubió: ell és el de la "xispa" grossa i la Imma la de la "xispa" petita). Ell també és afiliat des de fa temps, no participa activament, però l'afiliació també és molt important, és la força del sindicat!

La meua feina a la Secció Sindical va prenent forma i participo en el Comitè d'Empresa, primer com a Delegada de Secció Sindical, per tant, amb veu però sense vot, després, en les següents Eleccions Sindicals, a la llista, tot i que en un lloc on d'entrada no sortiré com a delegada. Només, després de dues renúncies, em toca. Mai he estat a la llista en els primers llocs, nosaltres, les dones, som poques en aquesta empresa i els homes tenen més tirada entre els altres companys.

El 1991 es celebra el Congrés de la Unió Intercomarcal de les Terres de Lleida, són anys de nous plantejaments en el moviment sindical de Catalunya i d'Espanya: Cal convertir-se en una ORGANITZACIÓ.

A partir de la meua participació com a delegada al Congrés, m'escullen per a formar part de la Comissió Executiva. Sóc DONA. Necessiten complir els acords de mandat del Congrés. Per tant, LES DONES HEM DE SER PRESENTS ALS ÒRGANS DE DECISIÓ DEL SINDICAT.

Moltes dones abans havien lluitat per aconseguir-ho. A Lleida, ara ho sé, d'entre les primeres activistes a l'incipient moviment sindical dels anys 70, hi va haver

unes quantes dones militants cristianes.

Entrem a l'ACO, després d'un breu pas per l'HOAC. Ja som adults i adultes.

VIURE EL COMPROMÍS. MARCAR ELS OBJECTIUS PERSONALS

Em va costar anys entendre què significava aquell càrrec, no em creia a mi mateixa. Vaig anar tenint responsabilitats diferents: Cultura, Cooperació. Al principi compaginava la feina i la responsabilitat sindical, però durant aquells anys vaig tenir molts problemes: a la feina per ser sindicalista, entre els companys sindicalistes de l'empresa per està treballant en el territori i no en la Secció Sindical, en la Unió Intercomarcal perquè no podia assumir tota la feina que s'anava generant i la pressió dels altres problemes dificultava que me'n sortís amb la tranquil·litat necessària. Quin estrès!

Cada dia creixíem més, teníem més afiliats i afiliades, més diversitat, més capacitat de proposta, de negociació; volíem arribar a més àmbits i a més gent treballadora, ser un sindicat sociopolític, plural, independent, intercultural i multiètnic. Això suposa que havíem d'assumir més exigències i tenir més responsabilitat.

No va ser fàcil, sobretot per arribar a entendre tota la "litúrgia" sindical i els equilibris de poder. Aquí no es podia anar amb el "lliri a la mà". Per què tot era tan complicat?. Massa cops perdem el temps en coses que no beneficien el conjunt dels treballadors i treballadores. Cal pensar a posar-nos a treballar d'una vegada per totes i dei-

xar-nos de rucades partidàries!

El sindicat anava canviant i jo també. La maduresa, en tots els aspectes, et fa viure i veure les coses des d'una altra perspectiva, des d'unes altres prioritats. Ara ja he entès que s'ha de ser conseqüent amb una mateixa i, per tant, si es creu quelcom s'ha de defensar amb arguments i amb esperit constructiu i crític alhora. Cal coherència i sentit del que és just, respecte pels altres, honestedat i responsabilitat. Necessitem anar endavant amb el que creiem que hem de fer i com ho hem de fer, cal establir complicitats i crear espais de diàleg i de cooperació, cal treballar al servei d'allò primigeni que em va portar a participar en el sindicat: LA LLUITA PELS DRETS I PER LA IGUALTAT DE TRACTE I D'OPORTUNITATS, PER LA MILLORA DE LES CONDICIONS DE TREBALL I DE VIDA DEL CONJUNT DELS TREBALLADORS I TREBALLADORES.

I fins avui. Des de 2001 estic en excedència forçosa per càrrec sindical de caràcter provincial i em dedico sindicalment a treballar pel CITE (Centre d'Informació per a Treballadors/es Estrangers) en temes d'immigració i, des de març de 2004, en Polítiques d'Igualtat (dona, cooperació i immigració).

EL GRUP DE RdV i LA RESTA DEL MOVIMENT. REFLEXIONS

En tot moment el meu grup de RdV m'ha ajudat, m'ha escoltat, hem pregat junts. En el seu moment vam revisar les situacions d'angoixa, em van fer descobrir que cal racionalitzar-les i no tractar-les des de la visceralitat. Amb tota la gent

del grup vaig anar descobrint les injustícies, les actituds d'uns i altres, fins a arribar a estar en pau amb mi mateixa, assumint que només som un gra de sorra, una llavor, un petit pas en el llarg camí, una més darrere d'altres persones que han lluitat abans per un projecte que cal continuar en el futur.

Tot i això, alguna vegada he sentit desil·lusió i incom-

prensió per part dels membres del grup i del moviment, sobretot quan expressaven algunes opinions diferents, alguna crítica, alguns plantejaments distints als que tenim al sindicat. En qualsevol cas, com a sindicalistes i com a cristians i cristianes hem d'estar atents a tots els missatges que ens arriben i escoltar-los, hem de saber discernir per a així aprendre'n. Aquesta és la riquesa de la co-

munió: donem i rebem, rebem i tornem a donar. Hem de ser capaços de transmetre. El nostre compromís ha de servir per apropar la realitat de tot el conjunt del món laboral a les persones que formem la comunitat cristiana. A la vegada, també, perquè allà on desenvolupem el nostre compromís sàpiguen com vivim la militància i per què.

Febrer, 2007

Medalla i defunció de Ramon Puiggròs

ENRIC MATEU
GRUP TERRASSA III - ZONA VALLÈS OCC.

El dia 16 de gener, en Ramon Puiggròs va rebre, de mans de l'alcalde Pere Navarro, la Medalla de la Ciutat de Terrassa. Aquesta medalla suposa una recompensa municipal creada per premiar els mèrits extraordinaris de persones o entitats per la prestació de serveis a la ciutat.

En Ramon Puiggròs, militant de l'ACO, al llarg de la seva vida ha estat lligat a diferents moviments sindicals representant els interessos dels treballadors del tèxtil. Va ser fundador de la Unió Sindical Obrera i, com a secretari general del tèx-

til d'USO a tot l'Estat espanyol, va intervenir en les negociacions del Pla de Reestructuració del Sector Tèxtil Llaner l'any 1975. Va continuar la seva activitat com a sindicalista a Comissions Obreres, sindicat al qual ha seguit vinculat com a representant de pensionistes i jubilats. Políticament ha militat en diferents organitzacions, però sempre la seva activitat principal ha estat la sindical.

Compromès també amb el moviment veïnal, ha participat, fins al darrer dels seus dies, amb diferents càrrecs a l'Asso-

ciació de Veïns de Ca n'Aurell i la Federació d'Associacions de Veïns de Terrassa.

A causa del seu estat de salut no va poder assistir a l'Ajuntament a rebre la Medalla, sinó que una delegació de l'Ajuntament, encapçalada per l'alcalde, es va desplaçar a l'Hospital de Terrassa per entregar-la-hi personalment.

Malauradament, però, pocs dies després, el 2 de febrer, moria aquest militant de l'ACO a l'edat de 75 anys. Descansi en pau!

En record d'en Josep Maria Huertas

GRUP POBLENOU II-ZONA BESÒS

El comiat d'en Josep Maria ha estat una mostra de condol popular i també institucional. Molta gent va anar al tanatori, i la parròquia de Santa Maria del Taulat del Poblenou va quedar petita per acollir les persones de totes les condicions que van participar en l'acte de comiat, des de polítics, en representació institucional, a companys de professió i, sobretot, molts veïns i veïnes del Poblenou i de tots els barris de la seva Barcelona, que tan havia estimat. Poques vegades es veu que les botigues tanquin en senyal de dol mentre s'està celebrant un enterrament. I aquí ho van fer.

Per desig de l'Araceli i el Guillem, el seu fill, i amb el suport de tots els que els acompanyàvem, no hi va haver cap preferència ni protocol en el seu comiat, i així vam poder veure el president del Parlament i l'alcalde en funcions, juntament amb diversos consellers i personalitats, barrejats amb la resta de gent que omplia la parròquia. Tot un símbol del que ell havia estat.

Parlant amb la Sandra, la coordinadora de les classes de català i castellà per a immigrants que s'imparteixen a Apropem-nos, al centre Cívic de Can Felipa, em deia que, quan l'Ernestina li va dir que truqués al Josep Maria Huertas perquè potser estaria interessat a col·laborar fent classes, es va estranyar que una persona "tan important" s'avingués a fer aquella feina. Després va descobrir que sota el periodista de fama hi havia la persona que no descuidava la dedicació militant de base. I aquesta ha estat

una de les característiques d'en Huertas. Sempre estava dispo-

sat a col·laborar en els actes que diferents entitats populars, associacions de veïns o diferents col·lectius li demanessin. A l'ACO en tenim prou constància d'això: en diverses ocasions havia participat en xerrades per explicar-nos temes referents als mitjans de comunicació o als barris i les lluites populars; i en alguna època havia col·laborat assíduament en aquest butlletí. També des de l'ACO li hem d'agrair les diverses obres que va escriure fent conèixer la història del moviment obrer a Catalunya.

En Martí Gómez, el seu amic també periodista, diu que sota el Huertas exigent i dur, hi havia el Huertas insegur que sempre es qüestionava les coses que feia. Això el portava a saber escoltar i a reconsiderar la decisió presa. En el que sí que es mostrava inflexible era en les situacions i actituds injustes. I d'això el grup d'ACO en pot donar fe.

Crec que per a l'ACO i per al nostre grup en particular, ha estat un privilegi comptar amb la seva companyia. Quan van demanar entrar a l'ACO, ara farà prop de vint anys, tenien la inquietud, tant ell com l'Araceli, de compartir la fe i sobretot de veure com ens ho fèiem en l'educació dels nostres fills. Han estat molts anys de veure'ns assíduament en revisió de vida, i també en trobades amicals, excursions, i recorreguts per llocs insòlits de Barcelona, que pràcticament només ell coneixia.

Normalment ens trobàvem per Nadal a la missa del gall a la parròquia de Sant Bernat Calvó. Sempre venia acompanyat d'un llibre de poemes de Salvat-Papasseit i amb un de senyalat, que sempre era el mateix, Nadal ("Sento el fred de la nit..."). I vet aquí una altra anècdota entranyable: la seva col·lecció de llibres era molt important i nombrosa, i va arribar un moment que va decidir de no incrementar més el nombre de llibres que tenia a casa. Quan això passava, venia a la reunió de grup amb una bossa i repartia llibres a tothom.

Per al grup d'ACO crec que la seva pèrdua ens ha donat vida, malgrat que sembli una contradicció. Ens hem trobat més units que mai, en el dolor, però també en l'amor i l'amistat. Hem pogut comprovar quanta gent, sobretot senzilla, l'estimava. I també la fortalesa i el gran amor que han demostrat l'Araceli, el seu fill Guillem i l'Anna, la seva dona. Recordem l'evangeli del gra de blat, quan diu que perquè doni fruit cal que mori i germini.

Carta des del Brasil*

Estimat germà i amic José Manuel,

En la teva partença vam plorar, però el nostre cor està ple de l'amor que ens vas deixar. Tu, que vas ser el nostre germà i company en totes les ocasions, no deixaries de ser-ho també en les hores denses que van marcar el teu pas vers la vida plena. Vas marxar tal com havies viscut entre nosaltres: apassionat pel Regne de la Vida, agermanat amb els pobres, creativament actuant, conscientment participant, afectuosament amic.

Aquesta hora és d'agraïment. Gràcies a la vida que ens has donat tant, a través teu! Gràcies al Déu de la vida que, donant-nos a tu com a germà, ens va ensenyar el seu amor trinitari i profund. Tu vas ser un valuós regal donat a nosaltres, i és en la gratuïtat d'aquest do que ara et deixem seguir, en la plena realització humana i plena felicitat.

Gràcies a la teva mare, al teu pare, als teus germans i parents, que van participar del gest de Déu i van fer de tu, amorosament i despresament, un do a la humanitat, i especialment als pobres d'Amèrica Llatina. Gràcies a tantes amigues i a tants amics sincers, que tu vas saber mantenir tan bé en la sintonia del Regne de la justícia i de l'amor, i que et van acompanyar fins al final. Gràcies als companys de la teva missió, els qui van emprendre les accions eficaces i gratuïtes de solidaritat humana, enriquint de diversitat la causa que junts vam abraçar. I gràcies a tu, José Manuel, per haver compartit tan intensament la teva vida

amb nosaltres. Gràcies, de tot cor.

Aquest diumenge, el missatge de l'evangeli ens presenta la vídua que humilment lliura el seu òbol. L'oferiment de la seva pobresa és tot el que ella té i tot el que ella és. Així com Jesús de Natzaret ho percebé, tu també vas percebre la riquesa d'aquest oferiment. L'Església

*“Compartint l'aigua que dóna Vida
molls per la pluja de la consolació i de l'alegria
siguem forts en el temps de la sequera i del dolor
amb set de pau i de justícia
cavem pous que s'omplin de tendresa i compassió.
Que en el dia a dia amb esperança
banyats en les Aigües de la Resurrecció
reguem les llavors que nodriran amb abundància
el Brasil del nostre cor.”*

dels Pobres, a Amèrica Llatina, ha presentat el seu òbol de la vídua, que consisteix en la riquesa d'una caminada portadora de la bona nova, creativament transformadora, amb coratge profètic i martirial. Per això vas optar pel Brasil. I, al Brasil, vas optar per les comunitats eclesials de base. I, juntament amb elles, vas crear xarxes i casals de gent que lluita perquè tots i totes i tot tingui vida, i vida abundant. Com sempre insisties, “el que importa absolutament és el Regne de Déu dins nostre i enmig nostre”.

Profundament edificats amb el gest d'amor que vas fer que fos la teva partida volem dir-te que la teva missió entre nosaltres continuarà, en la força viva de les comunitats que vas animar, en els moviments socials que tant van aprendre de tu, en la immensa xarxa que es contagià de la teva forta presència. La teva espiritualitat, de sòlides arrels i de valenta renovació, continuarà contagiant-nos. El

teu testimoni de missioner després que, elegint el desconfort i la pobresa, sempre va enaltir la bellesa de la vida, continuarà edificant-nos. Les teves empremtes romandran com crits. Les teves paraules continuaran trobant eco en la nostra vida, com aquelles que hi havia en el teu missatge de Pasqua del 2004:

Les comunitats eclesials de base del Sector de São Mateus no oblidaran mai que, en una significativa fase de la seva història, van poder compartir la seva vida amb tu. La teva benedicció, ara des del cel, ens donarà coratge per prosseguir. Nosaltres t'estimem i creiem en la causa per la qual vas lliurar la teva vida. Les aigües dels mars ens uneixen, sense fronteres, en la comunió de la Trinitat Beneïda.

Rep el nostre afecte profund,

CEBs (comunitats eclesials de base) del Sector São Mateus-São Paulo, Brasil, juntament amb les Fraternitats de Charles de Foucauld i el Moviment de Treballadors Cristians

13 de novembre del 2006

*Vegeu la nota que van publicar al Butlletí 177, els companys del José Manuel del seu Grup Sant Genís

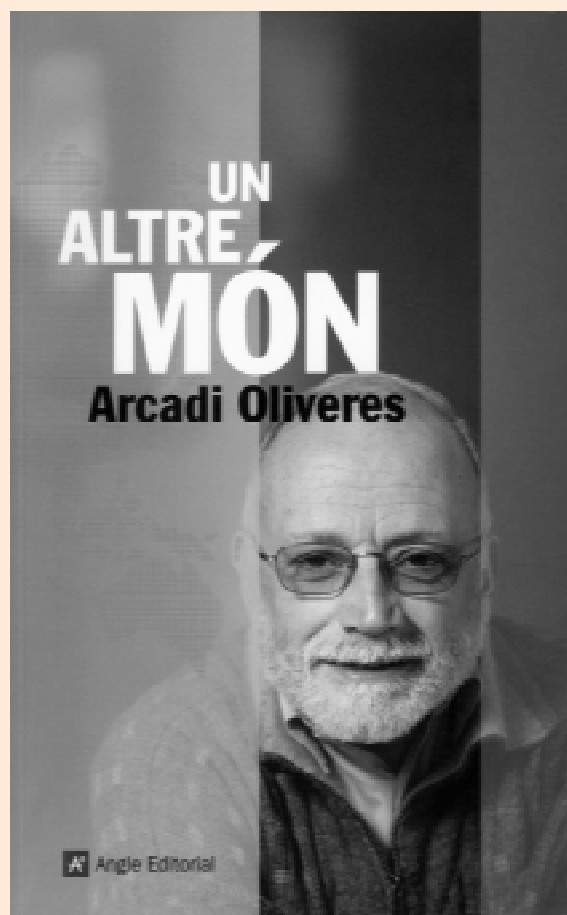
Un altre món

ARCADI OLIVERES

Barcelona, Angle Editorial, 2006

És possible un altre món? Amb el seu discurs crític i a la vegada pedagògic, l'autor considera que no solament és possible, sinó també necessari, sobretot davant les injustícies socials i la degradació ambiental. Entre la complicitat cap a un sistema que ens domina i les possibilitats de discrepar-hi, hi ha un espai de consciència que ens ha de permetre veure que ni tot està perdut ni tot és impossible. Es tracta de posar en funcionament tots els mecanismes i les eines necessàries.

Buscar altres maneres d'informar-se, trobar fórmules alternatives per al desenvolupament econòmic, invertir les relacions de poder o educar en uns valors menys competitius i més solidaris són alguns dels camins que el president de Justícia i Pau presenta per intentar buscar aquest altre món. Sense ser del tot maximalistes, però no deixant de ser crítics, podem convertir les accions diàries en petites lluites, que actüin sobre la realitat per canviar-la o per demostrar, com a mínim, que és transformable.

Para vivir la revisión de vida Un método para la acción y para la espiritualidad cristiana

JOSÉ MARÍA RUBIO

Estella, Editorial Verbo Divino, 2006

Partir de la vida mirándola en profundidad, escuchar la Palabra para encontrarse con Jesucristo y comprometerse en la construcción de un mundo justo y fraterno es el dinamismo interior de la revisión de vida.

Este libro explica de manera sencilla cómo hacer revisión de vida en grupo y ofrece diversos esquemas o cuestionarios de ayuda.

Presenta además una panorámica amplia de dicho método para conocerlo a fondo: sus objetivos y metodología, sus orígenes e historia, la teología en la que se fundamenta, su fuerza como cauce de espiritualidad para unir fe y vida, la dinámica misionera y evangelizadora que comporta, la pedagogía de la acción, sobre la que se asienta desde el punto de vista educativo.

La revisión de vida es un método especialmente válido y actual para formar personas en el compromiso transformador y en la espiritualidad cristiana.

